

JÄMTLAND HÄRJEDALEN

A Business Region on the move

Det är med stor glädje som vi överlämnar förslag och argument till varför just ditt företag bör överväga att lokalisera verksamhet till Jämtland Härjedalen. Som representanter för samhälle och näringsliv i Jämtland Härjedalen är vi glada över det intresse som visas och vi är övertygande om att det är till fördel för både ert företag och Region Jämtland Härjedalen.

Vi önskar inte enbart fokusera på de relativt sett låga kostnaderna för lokaler och drift som vår region kan erbjuda. Tvärtom vill vi lyfta fram en bredare bild, då vi är övertygade om att ert företag kan uppnå betydande fördelar i form av; högre kundnöjdhet, längre och starkare kundrelationer, nöjdare personal och därigenom en ökad lönsamhet i region Jämtland Härjedalen.

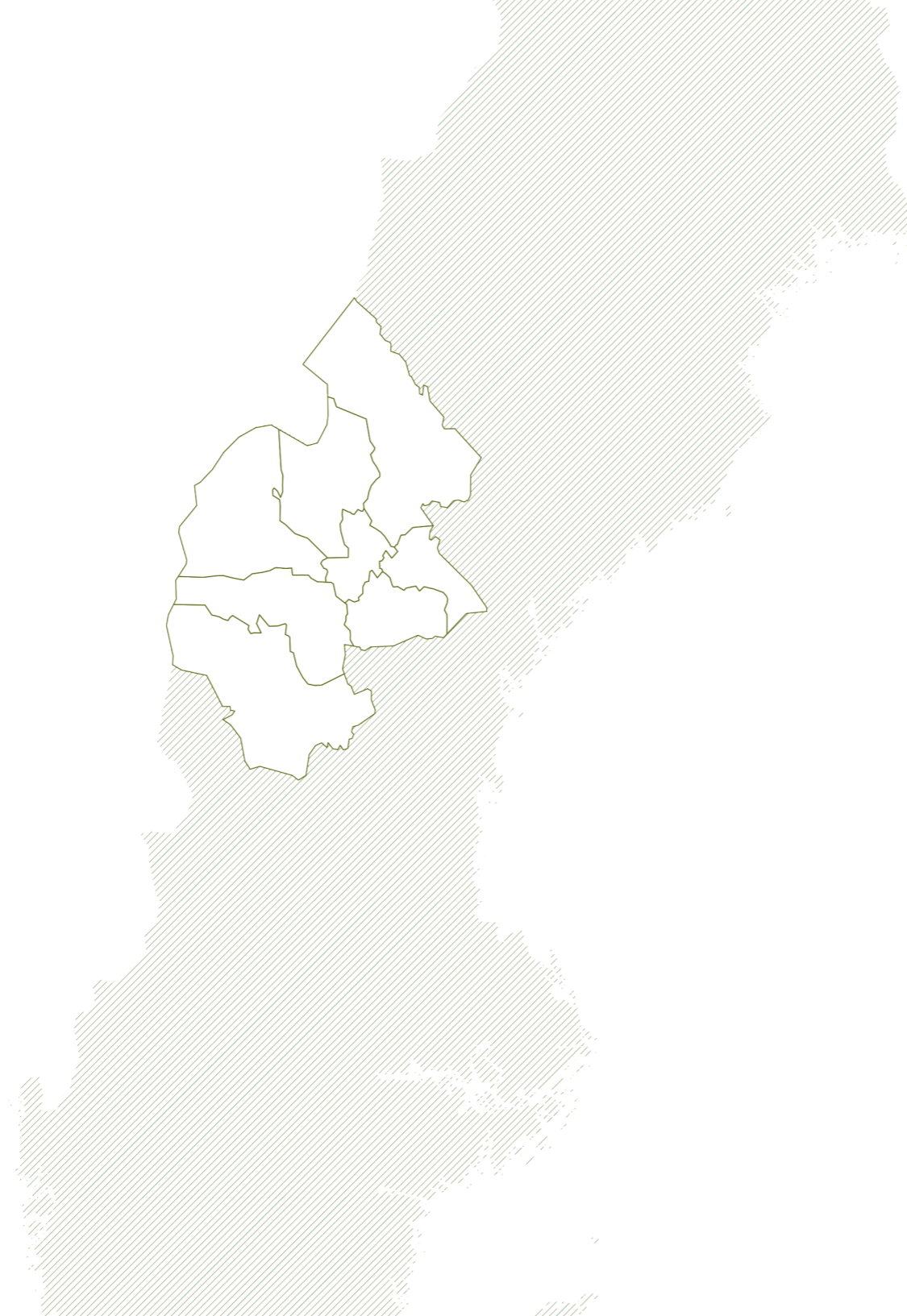
Region Jämtland Härjedalen består av åtta kommuner på ett område som är lika stort som Nederländerna och resurser i form av skog, mark och vatten finns i mängder. De som bor här trivs, ofta tack vare just de miljöer som finns. Allt fler vill flytta hit, och att det finns lokaler och marker redo för att sättas i bruk vet vi.

Välkommen till Jämtland Härjedalen!

Fredrik Blom
Manager, Business Region MidSweden

Innehåll:

06.	
STARKA BRANSCHER GER ENERGI TILL NÄRINGSLIVET	Besöksnäringen växer varje år ..... 08 Naturlig bas för tjänsteföretag ..... 010 Stor export inom tillverkningsindustrin ..... 012 Förnyelsebart med vatten och skog ..... 014 Gröna Näringar – naturens kapital ..... 016 Myndigheterna – en spelare att räkna med 017
018.	
KOMPETENS OCH FORSKNING	Mittuniversitetet har ledartröjan ..... 018 Forskning i framkant ..... 020 Nationella testarenor växer fram ..... 024 Skräddarsydda utbildningar 026
028.	
ENTREPRENÖR JÄMTLAND - SAMMANHÅLLNING OCH NÄTVERK	Jämtlandsandan ..... 028 Entreprenörer driver utveckling ..... 029 Grannregioner som kompletterar ..... 030 Samling Näringsliv 032
034.	
BRA KOMMUNIKATIONER EFFEKTIVISERAR ARBETET	
036.	
EN LIVSSTIL SOM LOCKAR	
038.	
KULTUR ÄR MÅNGFALD	
040.	
IDROTT SKAPAR AFFÄRER	
044.	
DAGS FÖR ETABLERING	

Starka branscher

ger energi till näringslivet

Jämtland Härjedalen har ca 130 000 innevånare och en bred branschbredd med ca 22 000 företag varav hälften är enmansföretagare vars livsstil är en viktig del. Arbetsmarknadsregionen på 100 000 personer tar sin utgångspunkt från residentsstaden Östersund. Företagsamheten är otroligt stark i regionen och har tredje året i rad placerat sig topp tre i Sverige och växer stabilt där den kvinnliga företagsamheten är högst i riket. Under 2016 fick Östersunds kommun priset Årets nyföretagar-kommun och undersöker man tillväxten i antal företag i norrlandslänen så har företagen i Jämtland Härjedalen vuxit snabbast.

Byggboomen märks starkt även i vår region. Framförallt i de fjälldestinationer där byggandet aldrig verkar ta slut. Åre, Funäsdalen och Vemdalen är några orter som ropar efter fler bygg- och entreprenadföretag.

När regementena lades ner 2005 valde Östersund och Jämtland Härjedalen att satsa framåt. Det ledde till en stark företaganda och ett mycket bra och givande samarbete mellan det offentliga och det privata näringslivet. Det har bibehållits och idag finns flera starka branscher som vi ser stor potential att växa ytterligare.

Besöksnäringen växer varje år

ETABLERAD NÄRING MED LÅNG TRADITION

Regionen har en lång erfarenhet av turism som redan på 1800-talet lockade de så kallade "luftgästerna" och på tidigt 1900-tal invigdes de första skidliftarna. I Åre hölls 1954 regionens första alpina VM och därefter har flertalet världsmästerskap inom alpint och skidskytte genomförts.

Enligt den regionala turistorganisationen Jämtland Härjedalen Turism (JHT) omsätter besöksnäringen nästan 5 miljarder kronor varje år och genererar motsvarande 7 000 årsarbeten. JHT är en branschorganisation och samverkansplattform för besöksnäringen i regionen och har tillsammans med näringen aktivt arbetat för bland annat destinations- och evenemangsutveckling, direktflyg från utländska marknader och annan viktig infrastruktur.

Besöksnäringen idag består av flertalet stora och små fjälldestinationer som alla erbjuder bland annat skidåkning, skoter, hundspann, vandring och fiske. Till de mer kända kan nämnas Åre, Funäsdalen, Vemdalen, Bydalen och Lofsdalen. Skistar med sina över 100 heltidsanställda och närmare 800 säsongarbetare är en betydande aktör för besöksnäringen i regionen. För många ungdomar ger det möjlighet till instegsjobb på arbetsmarknaden.

Mat som skapar business

En stark näring som har tagit fart med koppling till besöksnäringen är den lokala maten. Många lokala livsmedelsproducenter har poppat upp med olika nischer. Mycket tack vare Eldrimner, nationellt resurscentrum för mathantverk. Idag finns över 200 företag inom detta område och det växer starkt. 2010 antogs Östersund till UNESCOs nätverk "Creative City of Gastronomy" och blev samma år utsedd till Matlandethuvudstad av jordbruksdepartementet. 2016 fick vi möjlighet att stå värd för Creative Cities Networks årsmöte med delegater från hela världen.

INNOVATIONSDRIVEN UTVECKLING

I och med den starka besöksnäringen som i sig är kopplad både till sport och friluftsliv har Vinnova valt att lägga ett av sina så kallade vinnväxtinitiativ i vår region. Peak Innovation, som projektet heter, jobbar för att konkreta forskningsresultat, privata näringslivet och nya entreprenörer ska gå hand i hand för att kläcka idéer och attrahera investeringar. Alltså produkt- och tjänstutveckling inom besöksnäringen (sport, turism och friluftsliv).

Produktutvecklingen sätter inga gränser inom besöksnäringen. Här lever många på sina idéer. Entreprenörer vill skapa nya reseanledningar, få fler gäster att besöka Jämtland Härjedalen och själva tjäna på sin affärsidé. **Då blir alla vinnare.**

Wild Jämtland

Mitt ute i skogen, på hemlig plats kan du uppleva det vilda Jämtland. I närheten av Landön, finns tre välbyggda gömslen där man kan sitta bekvämt och tryggt medan man inväntar kvällens gäster på myren. Wild Jämtland fokuserar på björnskådning och åtlar vid samtliga gömslen för att ge bästa möjlighet till ett möte med den vilda svenska brunbjörnen. En bra dag kan man få flera besök på myren av olika björnar som ofta återvänder för en munbit och kanske en lekstund ute på myren. Det är inte ovanligt att även andra vilda djur, så som räv, järv och älg passerar förbi.

Lofsdalen Skybar

December 2015 invigdes Lofsdalen Skybar. Förutom att baren har Sveriges största sortiment av Mackmyra Whisky, finns här också Europas högst belägna whiskylager. Här på 1125 m ö h lagras nämligen 300-400 personliga 30-litersfat. I Lofsdalen Skybar kan du njuta av ett panorama på 360 grader med vy över norska fjäll, nationalparken Sonfjället och det svenska högfjället Helags. Förutom whisky serveras öl från Lofsdalens lokala bryggeri.

Naturlig bas för tjänsteföretag

Från Jämtland Härjedalen drivs kontaktcenter, kundservice- och tjänsteföretag med hög kvalitet och service. Vi har en gedigen historia av att producera tjänster på distans och är en region att räkna med i konkurrens gentemot storstadsregionerna. Här finns kunnig personal med språkkunskaper på hög nivå, service-, värdskap- och datorfärdigheter. Personalen här är dessutom kostnadseffektiv och lojal vilket skapar en attraktiv rekryteringsbas.

Enligt SCB sysselsatte tjänstesektorn i Region Jämtland Härjedalen omkring 20 000 personer under 2014. Här finns stora kundtjänstföretag som bland annat H1 Communications, Ageris kontaktcenter, Webhelp Nordic, Sykes och Fujitsu. Företag med annan huvudinriktning har också valt att förlägga sina kontaktcenters- eller kundserviceenheter här, till exempel Swedbank, Försäkringskassan och Tieto. I och med tjänstesektorns dryga 20 000 anställda utgör den en strategisk viktig sektor med hög status i regionen. Många ungdomar anställs inom branschen och får möjlighet till kontinuerlig vidareutbildning och utveckling i den miljön. Mittuniversitetets ca 6 500 studenter på campus Östersund utgör en fin rekryteringsbas för företagen, dels som timanställda under studierna, dels som fasta resurser efter genomförd utbildning. Det finns även ett brett utbud av yrkesutbildningar inom branschen.

Världsmästare på kundservice i sociala medier

Kundservice via sociala medier ökar allt mer och i Östersund sitter en grupp på Swedbank som är världsbäst på området. Företagets Facebooksida används i allt större utsträckning för kundservice och blir en allt viktigare kanal med snabb kommunikation och tillgänglighet. 2015 blev Swedbank, i en internationell mätning utförd av Social Bakers, utsedda till världens bästa bank inom kundservice i sociala medier.

– *Det känns fantastiskt, otroligt härligt att få ett kvitto på det jobb vi gör! Det är en jätteviktig kanal, det är snabb kommunikation och det är viktigt för våra kunder att vi är lättillgängliga, säger Thomas Brink, chef för sociala medier Swedbank.*

IT-SEKTORN EN ALLT MER BETYDANDE NÄRING FÖR REGIONEN

Jämtland ekar tätt med företag inom IT-branschen, allt från stora företag som Combitech, Atea, Fujitsu, Loxyssoft och CGI till mindre enmansföretag som driver verksamheter även ute på våra turistdestinationer. IT-företagen tillhandahåller framförallt systemutvecklare, programmerare, arkitekter, testare och projektledare. En trend är att dessa nationella- och internationella företag väljer att växa i Östersund till förmån för andra kontor i Sverige.

En intressant plats som växt fram på senare tid i Åre är en entreprenörshub för startup och tech-företag med benämningen House Be. Syftet är att få företag att samlas och skapa ett nätverk av många branscher, en slags grannsamja. En ny näring växer sakta fram i Åre som är utanför den populära besöksnäringen även om den starka dragaren för personerna är just valet att få en rikare livssituation. På längre sikt finns det storslagna planer för IT-huben i Åre, att få fram ett framgångsrikt Unicornföretag.

Stor export inom tillverkningsindustrin

Det industriella klustret i Jämtland Härjedalen är starkt präglad av SME-företag med en hög entreprenörs- och uppfinningsanda och sysselsätter ca 5 000 personer inom olika industrinäringar. IUC Z-Group är en gemensam nod för industriföretag som tillsammans har ca 2 000 anställda. Noden tillhandahåller utbildning, nätverk, inköp och tillväxtprogram och har företag som Wipro, Andritz Hydro, JP industri, AIM, Nord-lock, Hallströms, Zepro och Engcon knutna till sig.

INTERNATIONELL HÖJD

Inom tillverkningssektorn sticker flera företag ut med en internationell höjd på sina produkter, bland annat Engcon med sin tiltrotator som når världens alla hörn. Mer än 90 procent av kunderna för industrin finns utanför regionen vilket innebär en stor insikt kring logistik och transport av produkter.

INNOVATIV LÖSNING FÖR KOMPETENSBRIST

I och med den stora delen SME-företag i regionen har det varit utmanande för företagen att få spetskompetens. Då bildades Driv Innovation, ett samarbete mellan Jämtlands industriföretag som tillhandahåller ingenjörs-tjänster inom svårrekryterade områden på timbasis. Det är framförallt inom konstruktion, kvalitets- och miljö och teknisk projektledning.

Förnyelsebart med vatten och skog

VATTENKRAFT, VINDKRAFT, SOLENERGI OCH BIOBRÄNSLEN

Det förnyelsebara Jämtland Härjedalen är ständigt på tapeten kring energiförsörjning. Här finns alltifrån vindsäkra öppna ytor till innovatörer som skapar trygg och säker energi från solens strålar. I Oviken ligger Innosund som specialiserat sig på energi- och miljöinnovation och levererar solcellsanläggningar till hushåll och företag. Vattenkraften är en av Jämtlands äldsta energikällor och ryggraden i vår elproduktion. Det finns totalt 82 vattenkraftverk i regionen som tillsammans producerar cirka 12 TWh/år vilket motsvarar cirka 17 procent av hela Sveriges produktion av el från vattenkraften.

Välkomnar elintensiv industri

Jämtland Härjedalen producerar ett överskott av el som idag konsumeras i södra Sverige. Vi ser därför att elintensiv industri är en specifikt intressant bransch. De beror till stor del på de regionala förutsättningarna med extremt stabila elnät, 100 procent grön elproduktion och låga elpriser. Jämtkraft är en betydande aktör inom sektorn och tillsammans med några offentliga aktörer arbetar man inom The Power Region, en satsning för att utveckla datacenterbranschen. Jämtkraft bedriver tillsammans med andra energibolag en gemensam högskoleingenjörsutbildning med fokus på elkraft.

VINDKRAFTSSATSNINGARNA ALLT FLER

Skandinaviens största vindkraftsområde invigdes sommaren 2016. I kommunerna Ragunda, Strömsund och Sollefteå står därav 149 vindkraftverk. Europas största vindkraftsprojekt på land startar snart i Norge, på andra sidan gränsen från Jämtland Härjedalen. Det medför att arbetskraft och underkonsulter kommer att plockas både från vår region och Trøndelag. Sedan har vi i regionen redan idag ett av fyra nationella vindkraftcenters i Sverige med över 1500 vindturbiner i planerna för regionen.

Vindkraftcentrum

Det nationella nätverket för vindbruk som bland annat verkar för:

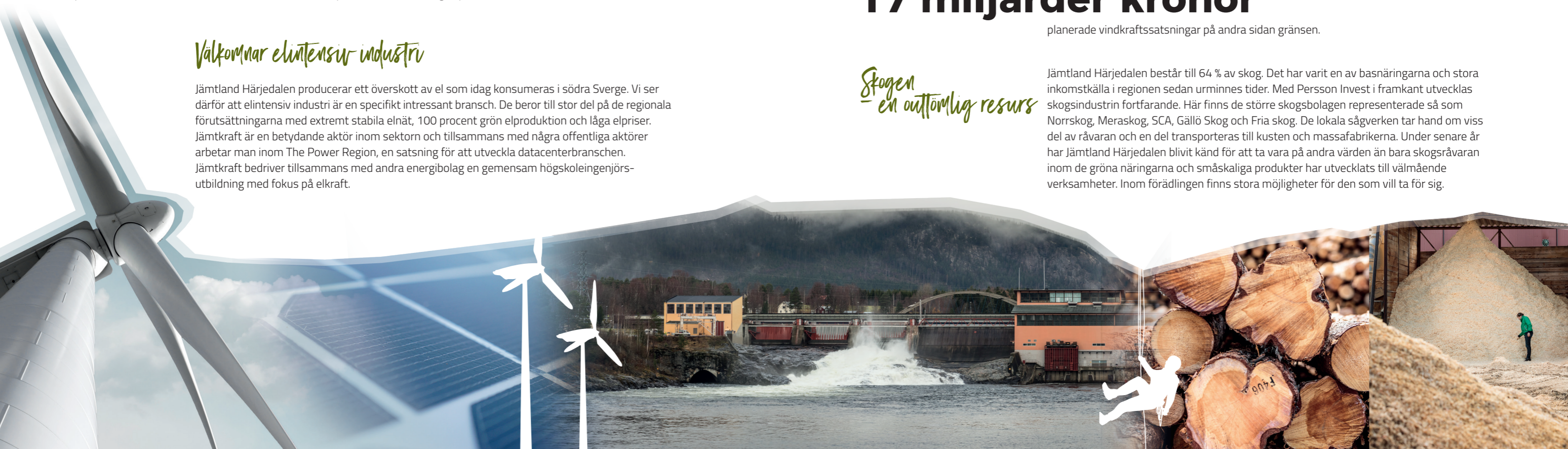
- Arbetskraftsförsörjning
- Vindkraftteknikerutbildning
- Internationell kompetens
- Matchningsdatabas med 400 personer

17 miljarder kronor

planerade vindkraftssatsningar på andra sidan gränsen.

Skogen – en outtömlig resurs

Jämtland Härjedalen består till 64 % av skog. Det har varit en av basnäringarna och stora inkomstkälla i regionen sedan urminnes tider. Med Persson Invest i framkant utvecklats skogsindustrin fortfarande. Här finns de större skogsbolagen representerade så som Norrskog, Meraskog, SCA, Gällö Skog och Fria skog. De lokala sågverken tar hand om viss del av råvaran och en del transporteras till kusten och massafabrikerna. Under senare år har Jämtland Härjedalen blivit känd för att ta vara på andra värden än bara skogsråvaran inom de gröna näringarna och småskaliga produkter har utvecklats till välmående verksamheter. Inom förädlingen finns stora möjligheter för den som vill ta för sig.

Gröna Näringar – naturens kapital

De gröna näringarna har stor betydelse. Av regionens yta är 64 % täckt av skog. Inget annat län har så stort skogsinnehåll som Jämtland. 1% av arealen består av åkermark. Regionens långa historia av jord- och skogsbruk är grunden till den entreprenöriella anda som finns i länet. De gröna näringarna har på flera sätt stor betydelse för människorna här. Ekonomiskt uppgår Jämtlands totala BRP till 37,5 miljarder. Jord- och skogsbruket omsätter över 6 miljarder. 40 % av arbetsställena och 6% av arbetstillfällena finns inom de areella näringarna. Jämtland har mycket goda förutsättningar för gräsbasead jordbruksproduktion. Det är därför naturligt att fokus ligger på mjölk och kött. En del bönder i länet använder biogas för att komplettera sitt energibehov för mjölkproduktion. Men det gröna näringslivet har även betydelse indirekt som leverantör av det landskap som är så viktigt för länets attraktionskraft och därmed för den viktiga besöksnäringen.

Vid en omställning till en biobaserad ekonomi kan länet förväntas få stor betydelse p.g.a. sitt stora skogsinnehav. Den gröna sektorn är ensam om att i primärproduktionen binda och lagra mer koldioxid än vad som släpps ut. Allt man kan göra av fossila råvaror kan man i framtiden göra av biomassa, och de jämtländska jord- och skogsbrukaren sitter här på ett viktigt naturkapital.

Jordbruken i länet är de biogas-anläggningstättaste i landet

14000 st. skogsägare i Jämtland, varav 38 % är kvinnor.

Myndigheterna – en spelare att räkna med

Ungefär 3300 personer arbetar inom den statliga sektorn i regionen. En påverkande faktor är försvarsnedläggningen 2005 då staten valde att utlokalisera flera statliga verk. Bland annat Folkhälsomyndigheten, Tillväxtverket, Tillväxtanalys och senare Statens Servicecenter samt andra centrala avdelningar på vissa verk. Under 2017 meddelade regeringen åter igen att man ser Östersund som en bra stad att utlokalisera ytterligare tjänster inom bl.a. Tillväxtverket. Dessa är fina exempel på att det finns en hög arbetskompetens i länet då man på flera ställen tredubblat sin arbetsstyrka då man kunnat visa på goda resultat, effektivitet och hög lojalitet.

MYNDIGHETSNETVERK UTVECKLAR VERKSAMHETEN

Under senare tid är myndigheterna i regionen i ropet att starta upp ett myndighetsnätverk som tillsammans ska utveckla medarbetarna och verksamheterna i region Jämtland Härjedalen. Tillsammans kommer man att arbeta med att säkerställa kompetensförsörjning, samordna utbildning och dela på administration.

Största arbetsgivare i Jämtland

MYNDIGHETER

775

Försäkringskassan

375

Polismyndigheten

225

Länsstyrelsen

575

Arbetsförmedlingen

275

Skatteverket

Kompetens och forskning

Det som kännetecknar utbildningsväsendet i Jämtland Härjedalen är förmågan att jobba tillsammans med näringslivet och snappa upp de behov som finns. I Strömsund finns Teknikcollege, ett samarbete mellan gymnasieskolan och näringslivet. I Östersund har flera företag i samverkan med Arbetsförmedlingen skräddarsytt utbildningar för sina speciella behov. I Åre finns både event-, vildmarks och skidläroarbete för att fylla företagets behov av arbetskraft. I Hamnerdal har företag, kommun och Arbetsförmedlingen startat en utbildningsfabrik för att lösa kompetensbehovet. Mittuniversitetets samverkan inkluderar arbetslivsanknyttande aktiviteter som gästföreläsare, mentorer från företag, karriärdagar, företagsbesök, ex-jobb, praktikperioder och examensarbeten.

MITTUNIVERSITETET HAR LEDARTRÖJAN

Mittuniversitetet är vårt draglok i den akademiska världen. Campus Östersund kännetecknas av ett brett utbildningsutbud och distans och e-lärande där man är ledande i Sverige. Mittuniversitetet har två Campus, Sundsvall och Östersund. De har olika karaktär och delvis olika utbildningsutbud. I Sundsvall finns en stor andel tekniska och naturvetenskapliga utbildningar liksom journalistutbildning och vård. Östersund har sin tyngdpunkt i samhällsvetenskap med viss teknik- och IT-utbildning samt en tydlig profilering mot ekonomi-, turism-, psykologi-, vård- och socionomutbildningar. Totalt antal MIUN-studenter är ca 17 000 studenter varav ca 6 500 studenter är inskrivna på Campus Östersund. Mittuniversitetet tar det internationella utbytet på allvar och har utbytesavtal med omkring 150 partneruniversitet och högskolor runt om i världen.

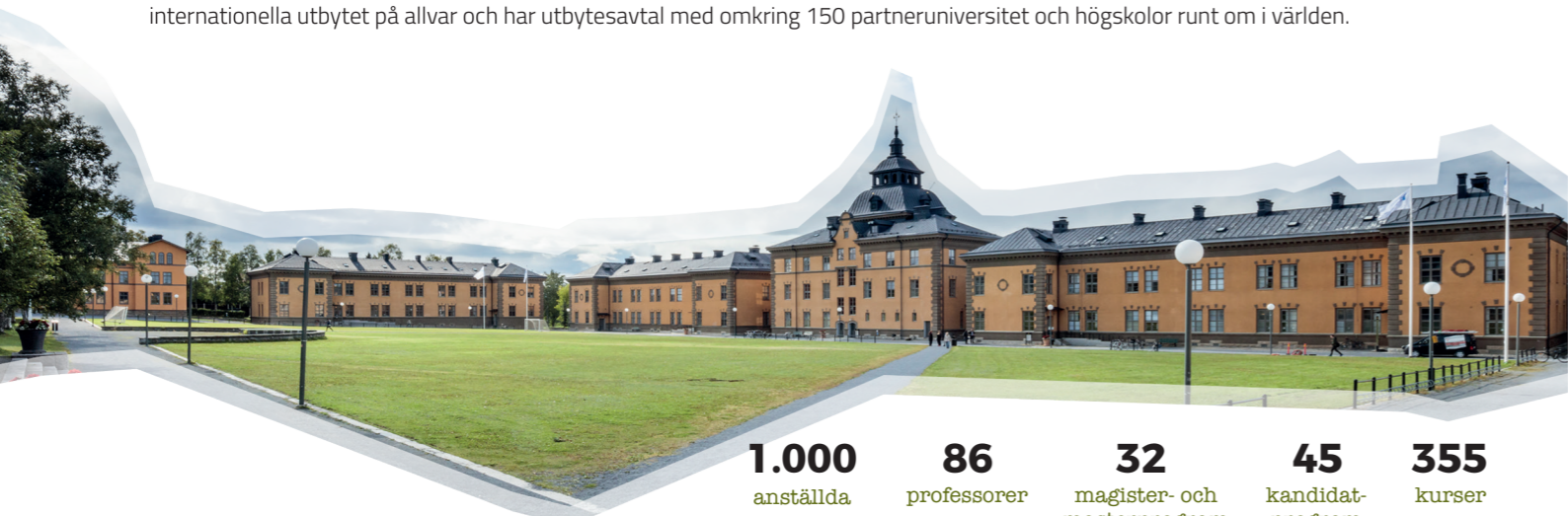

Kompetenskraft
säkerställer
arbetskraft

Mittuniversitetet och näringslivet samverkar bland annat genom så kallade Kompetenskontrakt. Det är en enkel avsiktsförklaring mellan arbetsgivare och Mittuniversitetets utbildningsprogram som syftar till att bygga starka relationer och långsiktigt utbyte. Lokala arbetsgivare får på ett naturligt sätt komma i kontakt med studenterna i ett tidigt skede och säkerställa att de senare får den arbetskraft de söker.

SCIENCE PARK MED INKUBATOR

Peak Region Science Park är regionens stöttepelare inom innovation och är en plats där idéer från vår region kan påverka Sverige och världen. Science Parken inrymmer idag inkubatorn som främjar och underlättar nystartade företags väg mot tillväxt och lönsamhet. Samt Peak Innovation som ska se till att företagare och forskare inom sport, turism och friluftsliv möts. Poängen är att konkreta forskningsresultat, privata näringslivet och nya entreprenörer ska gå hand i hand för att kläcka idéer och attrahera investeringar.

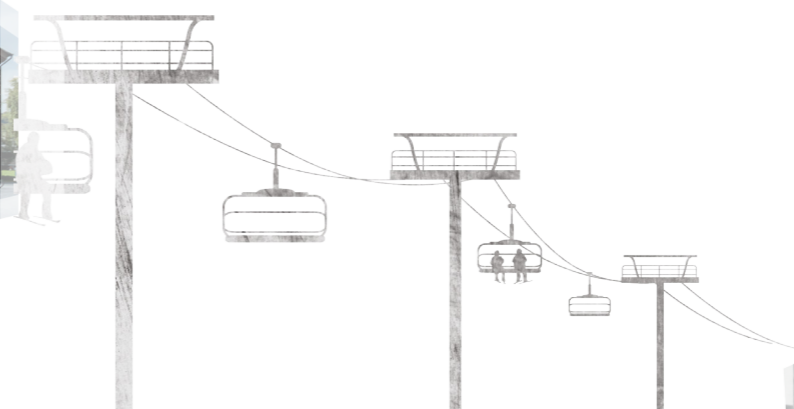
1.000
anställda

86
professorer

32
magister- och
masterprogram

45
kandidat-
program

355
kurser

Forskning

i framkant

"Mittuniversitet vill vara en motor för utveckling av regionen. Samverkan mellan forskning och omgivande samhälle leder till nytta för såväl näringslivet som för forskningen. Genom att forskningen tillgängliggörs är universitetet en katalysator för näringslivets och samhällets utveckling. Närheten mellan akademi, privat och offentligt är en mycket stor fördel i vårt utvecklingsarbete."

Robert Pettersson
Samverkanschef Mittuniversitetet

TURISMFORSKNINGSINSTITUTET ETOUR utvecklar och kommunicerar sedan 20 år kunskap om turism och resande och är den största samlade forskningsmiljö för forskning av turism i Sverige. Etoours forskning bidrar till utveckling av turism- och besöksnäringen grundat på vetenskapliga metoder samt innefattar utbildning och dialog med turistnäringens aktörer.

"Vi har examinerat 170 ingenjörer inom maskinteknik, ett betydande antal av dem jobbar idag inom verkstadsindustrin i regionen. Vi jobbar med 40 till 60 olika företag, exempelvis: Hilleberg the tentmaker, Woolpower, NordLock, Andritz Hydro och SAAB Combitech. Det nära samarbetet med näringslivet innebär att vi inom forskningen får tillgång till skarpa uppdrag hos företagen och att dom i sin tur kan ta del av vår kompetens för produktutveckling, en win-win situation."

Mikael Bäckström
Centrumledare Sports Tech Research Centre

SPORTS TECH RESEARCH CENTRE

Sports Tech Research Centre är ett tvärvetenskapligt forskningscenter med fokus på tillämpningar inom sportteknologi och produktutveckling. Sports Tech Research Centre har flera tekniskt avancerade labb, varav några är världsunika. Här finns vindtunnel, labb för materialprovning med kapacitet att nå över 8000 m ö.h och additiv tillverkning (3D-print). Snöforskning för att hitta framtidens sätt att lagra snö bedrivs i regionen. Alltifrån träbaserade material till innovativa textilier testas med Bruksvallarna som testarena.

Forskare och entreprenörer i unikt samarbete

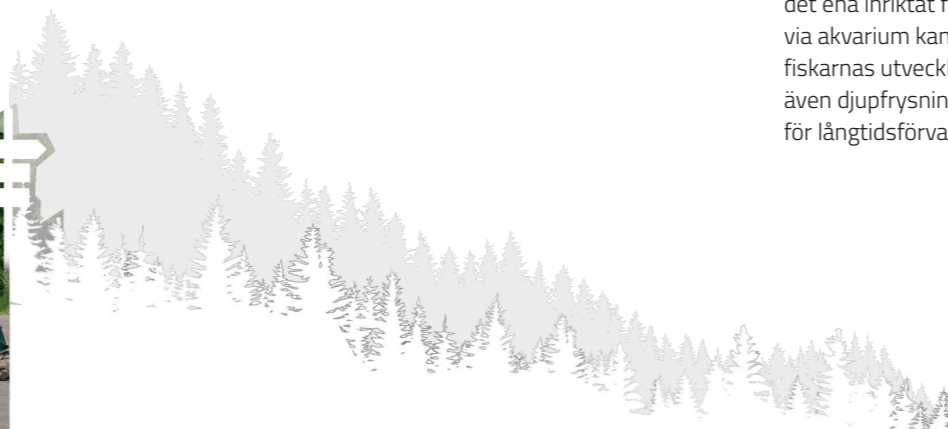
En forskargrupp inom avdelningen bestämde sig efter många års forskning inom 3D printing att försöka kommersialisera sina resultat. Forskarna hade då fokuserat på två huvudområden; olika typer av medicinska implantat och komplicerade industriella komponenter för till exempel flygindustrin.

Materialet presenterades hos den jämtländska inkubatorn där en entreprenörsgrupp nappade på idén. Ett nytt kommersiellt företag, AIM Sweden såg sitt ljus. Idag är företaget en ledande tillverkare på den nordiska marknaden inom 3D-printing av titankomponenter med Electron Beam Melting samt att de har positionerat sig på den globala marknaden.

VATTENBRUKSCENTRUM I NORR

I forskningsstationen i Kälarne i östra Jämtland finns den enda anläggningen i landet som är specialutrustad för omfattande genetiskt avelsarbete med fisk. Två kläckerier, det ena inriktat för smittskydd och det andra där man via akvarium kan utföra speciella studier och följa fiskarnas utveckling på familjenivå. Man genomför även djupfrysning av mjölke från hotade stammar för långtidsförvaring i genbank.

RISK OCH KRISFORSKNINGSCENTRUM

utvecklar och kommunicerar kunskap om risk, kris och säkerhet. Risk och krisforskningscentrum har ett eget krislaboratorium där privata och offentliga aktörer samverkar för att utveckla samhällets krishantering. Avdelningen samarbetar till exempel med företaget Combitech, Östersunds kommun samt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

"Vår verksamhet är unik i Sverige. Ingen annan har en sådan här miljö där man kan öva i skarpt läge. Det blir allt viktigare för både privat och offentlig verksamhet att ha kunskap och beredskap inför kriser och katastrofer. Vår verksamhet och forskning kan bidra till samhällets utveckling inom det här området."

Anna Olofsson
Centrumledare Risk och krisforskningscentrum

NATIONELLT VINTERSPORTCENTRUM (NVC)

är världsledande inom skidforskning och ett olympiskt testcentrum för vinteridrott i Sverige. Nationellt Vintersportcentrum samverkar med ledande företag inom sport och outdoor-sektorn som vill testa och utveckla nya material för idrott. Företagen använder forskningskompetens för att jobba med produktutveckling, exempel på sådana företag är: Craft, Nike och Stadium men även med klädföretaget H&M.

"H&M är klädsponsor till Sveriges Olympiska Kommitté (SOK). Inom ramen för ett projekt finansierat av KK-stiftelsen kunde NVC erbjuda H&M en unik utbildning och kompetensutveckling inom området "Fysiologi och Textilier". Detta genomfördes i anslutning till att H&M valde att satsa på sport- och idrottsområdet. Samverkan med näringslivet innebär att forskningsresultat kan tillämpas i praktiken och kommersialiseras och att företagens tjänster och produkter utvecklas. Vi har unik forskningsinfrastruktur och kompetens som är världsledande, framförallt inom skidforskning med en omfattande publicering av vetenskapliga artiklar."

Sture Espwall
Avdelningschef Nationellt Vintersportcentrum

WOOLPOWER tillverkar och säljer ullunderställ. Allting sys av sömmerskor i fabriken i Östersund. Företaget tog fram ett flamskyddat underställ som blev en framgång för både företaget och regionen, mycket tack vare samverkan med forskningsmiljön Sports Tech Research Centre vid Mittuniversitetet.

- Närheten till textillabbet var avgörande.

Vi kunde sticka en prototyp på förmiddagen för att testa den på eftermiddagen. Hade vi behövt skicka iväg understycket för att få reda på hur materialet fungerade hade den processen tagit månader, säger Linus Flodin, vd för Woolpower.

Till följd av en stororder av understycket från svenska försvaret kunde Woolpower också nyanställa personal.

- Vi behövde anställa omkring ett 40-tal personer för att klara produktionen, ett mycket konkret resultat på ett lyckat samarbete. Utan stöd från Mittuniversitetet och övriga intressenter hade vi aldrig kunna få fram plagget på så kort tid, säger Linus Flodin.

Nationella testarenor växer fram

Inom **GRÖN ENERGI** finns det nationella forskningsprojektet Green Highway Test arena som är en fossilbränslefri transportkorridor på 46 mil från kust till kust där svenska och norska regeringen har utnämnt sträckan som ett prioriterat område för eltrafik. Längs med sträckan hittar man en mångfald av olika initiativ kopplade till fossilbränslefria transporter. Bland annat är området numera det laddningstätaste i Sverige för elbilar.

Det finns en vilja regionalt att fortsätta den starka satsningen på elektromobilitet. Bland annat bedriver Scania en testarena inom tunga fordon för elbussar i samarbetet med Östersunds kommun, Krokoms kommun, Nettbuss, Länstrafiken, Region Jämtland Härjedalen och Jämtkraft.

E-HÄLSA är ett växande område där regionens struktur, som kan liknas likt en utspridd hagelskur, yppar sig utmärkt för olika tester av vård på distans. I nuläget bedrivs flera testarenor inom distanssjukvård som exempelvis Virtuella akutrum (läkarundersökning jourtid via distans), läkarbesök via nätet, Virtuella hälsorum (egen provtagning), Trygghet i hemmet för äldre boende och patientnära ultraljudsdiagnostik med mera.

Regionen samarbetar aktivt internationellt inom E-hälsa, till exempel i Horizon 2020-projektet C3-Cloud och Interregprojektet VålTel. Regionen har även företagssamarbete med aktörer som Microsoft, Tieto, Atea, Cambio och Sigma, liksom med mindre lokala företag för att skapa framtidens sjukvård. Som exempel har Sigma flyttat sin utvecklingsavdelning inom E-hälsa till regionen.

Ett E-hälsocenter har nyligen skapats i Östersund där små och stora näringslivsaktörer och offentlig sektor samlokaliseras för att ännu mer effektivt arbeta med E-hälsoutveckling.

VINDKRAFTEN har ett starkt fäste i regionen och yppar sig vädermässigt och geografiskt väldigt bra för test- och forskningsmiljöer kring utprovning av material och tjänster rörande vindkraft i kallt klimat. I nuläget är man i starten för att upprätta test arena inom vindkraft på hög höjd.

En tydlig trend är att näringslivet investerar.

På det steniga kalvfjället på toppen av Glötesvålen har Ikea satsat över en miljard kronor på 30 vindkraftverk som huserar på tusen meters höjd över havet. Det gör att företaget producerar mer förnybar energi i Norden än vad de samlade verksamheterna i Norden förbrukar.

Skräddarsydd utbildningar

Som vi nämnt satsar vi mycket på att skräddarsy de utbildningar som näringslivet har behov av och matcha arbetskraften. Det finns flera olika instanser, bland annat sker dessa utbildningsinsatser genom samverkan med Arbetsförmedlingen, Yrkesakademien, LärCentrum, kommunerna eller andra.

UTBILDNINGSFABRIK

GER KONTINUERLIG ARBETSKRAFT

Attacus har både en trä- och betongfabrik i Hammerdal. De växer snabbt och arbetskraftförsörjningen är en nyckelfaktor för att lyckas. Arbetsförmedlingen, kommunen och Attacus gjorde en gemensam satsning och skapade en tio veckor lång utbildning med tio elever per omgång.

Utbildningen är öppen för alla och det finns flera företag i området som drar nytta av den. Det är framförallt arbetslösa, nyanlända och ungdomar som går utbildningen. De får under tiden lön motsvarande sin a-kassa och eleverna är eftertraktad arbetskraft när de är färdigutbildade.

– Eleverna gör praktik ute hos oss i den verkliga produktionen, men de går hela tiden tillbaka till utbildningsfabriken där de i lugn och ro får lära sig grunderna, diskutera vad de upplevt i fabriksjobbet och njöta på detaljer, säger Pär-Magnus Olofsson, vd Attacus Trähus.

Entreprenör Jämtland

-sammanhållning och nätverk

JÄMTLANDSANDAN

Jämtland har historiskt sett varit både självständigt, norskt och svenskt. Alltså bär jämtarna med sig ett arv om att "kunna själv" men också känslan av närheten till Norge och Trøndelag där vi idag har stort utbyte och många projekt som gynnar handel över gränsen.

Skojsamt finns en historia om republiken Jämtland som vill bryta sig loss från storsvensken. Den egna presidenten håller sitt årliga tal på Storsjöyran och den Jämtländska Republikanska Armén (JRA) syns då och då. Dessutom vajar den egna flaggan på flera flaggstänger. Under Storsjöyran, som är en av Sveriges äldsta stadsfestivaler, yrar 20.000 festivalbesökare årligen. Lady Gaga, Bryan Adams och Alice Cooper är några av artisterna som gästade yran.

Då regionen inte haft några större industrier och fått klara sig själv med tanke på den diversifierade tillhörigheten har en entreprenörsanda skapats som präglar regionen. Idag är Jämtland Härjedalen den tredje mest företagsamma regionen enligt Svenskt Näringsliv, endast Stockholm och Gotland ligger högre.

Ett exempel är byn Trångsviken som har 800 invånare varav hälften är verksamma i ett eget företag. I skolan utbildas eleverna i entreprenörskap och Trångsviks-bolaget som ägs av företag och privatpersoner i området har under många år tillsammans jobbat för byns utveckling och företagets tillväxt.

Entreprenörer driver utveckling

I Jämtland Härjedalen är entreprenörsandan inte avgränsat till att starta och driva bolag. Det är de många människornas engagemang för sin bygd och sin plats. Och, om önskan att fler ska få uppleva den, som kännetecknar andan. Här finns många starka individer med förmåga att få fler att haka på.

HOUSE BE MED ÅRE COFFEE CLUB

Ett nätverk och samlingsplats för entreprenörer, företag och idéer i Åre. På veckans Coffee Club träffas företagare och näringslivsprofiler i Åre för att nätverka, byta erfarenheter och göra affärer.

HUNGRIG

Ett nätverk för människor som vill utveckla Jämtland Härjedalen utifrån att det är den bästa plats de kan tänka sig att bo på. Bland annat har man arrangerat TEDx vid flera tillfällen.

GOMORRON ÖSTERSUND

En plats för entreprenörer, visionärer och entusiaster som tror på idén om att förändringsarbete och företagsamhet skapas av kreativa möten och platser.

ÅRE BUSINESS FORUM

Almedalens vintermotsvarighet är Åre Business Forum. Precis som namnet avslöjar är det ett tillfälle där entreprenörer, politiker och övrigt näringsliv möts för att göra affärer, prata affärer och utveckla affärer.

GULD GALAN

Sveriges äldsta och mest välbesökta företagargala med nära 1600 gäster. Med affärsidén "En hyllning till handlingskraften och företagsamheten i Jämtlands län" utvecklas den varje år.

ÅRE SUSTAINABILITY SUMMIT

Sveriges främsta mötesplats för ett hållbart samhälle som skapats av det ideella nätverket CSR Åredalen.

Grannregioner som kompletterar

SUNDSVALLSREGIONEN

Med sina dryga 150 000 personer och 13 500 företag är Sundsvallsregionen en betydande arbetsmarknadsregion för norra Sverige. Ryggraden i näringslivsstrukturen präglas starkt av de stora industrierna inom skog och tillverkning samt ett stort exportberoende. Regionen kliver fram inom tjänstesektorn med nya innovativa företag och sysselsätter en stor del inom IT-sektorn. Utöver tillverkning, skogen och IT-sektorn är bank, försäkring och pensionssektorn en näring under utveckling. Näringslivet är väl diversifierat med upp till 500 olika branscher.

TRÖNDELAG

Närheten till Trondheim ska inte underskattas. Med 2,5 timme i bil från Åre och 3,5 från Östersund når vi lätt en arbetsmarknadsregion på 500 000. Trondheim benämns ofta Norges och Nordens tekniska huvudstad, dels för NTNU med sitt huvudansvar för teknologi i Norge med ca 40 000 studenter, 7 000 anställda och närmare 400 doktorander inklusive flera Nobelpristagare.

I Trondheim finns även SINTEF som är Skandinaviens största oberoende forskningsinstitut som fokuserar bland annat på förnyelsebar energi, klimat och miljöteknologi, olja, gas och havsteknologi och hälsa och välfärd. Institutionen genomför över 5 000 forskningsprojekt till närmare 4 000 kunder årligen med sina 2 000 anställda i 70 länder.

Samling näringsliv

Samling Näringsliv är ett initiativ från de större företagen i regionen att arbeta för att stärka infrastrukturen, kompetensförsörjningen och bilden av Jämtland Härjedalen. Detta i syfte att skapa fler privata arbetstillfällen och därmed ett större och starkare näringsliv vilket Jämtland Härjedalen skulle må bra av. Verksamheten bedrivs utifrån branschråd vilket gör att många ur näringslivet är engagerade inom sina specifika områden.

"Inom Samling Näringsliv är vi övertygade om att ett större och starkare näringsliv med fler privata arbetstillfällen är viktigt för framtiden i Jämtlands län. Då måste vi som idag är verksamma i näringslivet bidra till att detta sker. Genom att engagera stora delar av näringslivet hittar vi idéer som leder till utveckling. Vi samarbetar bland annat med landshövdingen i ett arbete för att värna om att våra befintliga stora företag ska fortsätta utvecklas och vi har genom två av våra branschråd bidragit till att skapa utbildningar som precis möter företagens behov."

Bob Persson
Styrelseordförande Persson Invest och
styrelseledamot Samling Näringsliv

Affärer är relationer.

Det finns goda förutsättningar att driva företag här. Det går bra att sköta mycket av affärerna på distans och genom IT-struktur vara ortsberoende. En annan fördel jag upplever är att personalen generellt är lojal och personalomsättningen förhållandevis låg. I det lilla företaget är personalen det absolut viktigaste! Vi är mycket sårbara, det räcker med att en person är sjuk så kan vi få förseningar."

Det säger Anna Godevärn som driver Mörsjö Deli. Hennes största kunder i Sverige är ICA, Coop och Axfood. Det blir med andra ord en hel del resande för Anna.

Bra kommunikationer

effektiviserar arbetet

Från Sveg i söder till Stora Blåsjön i norr är det 45 mil. Jämtland Härjedalen är knappt 50 000 kvadratkilometer vilket är drygt tolv procent av hela Sverige. Kollektivtrafiken är väl utbyggd efter de större stråken i länet. Utmed det växande Jämtlandsstråket mellan Åre och Östersund finns möjligheter till pendling med moderna regionaltåg. Men i stora delar av länet är förstas bilen det viktigaste färdmedlet. Östersund är den enda staden i Jämtland Härjedalen och har en central placering med tillgång till tåg och flyg och blir en naturlig mötesplats för näringslivet.

Åre Östersund Airport

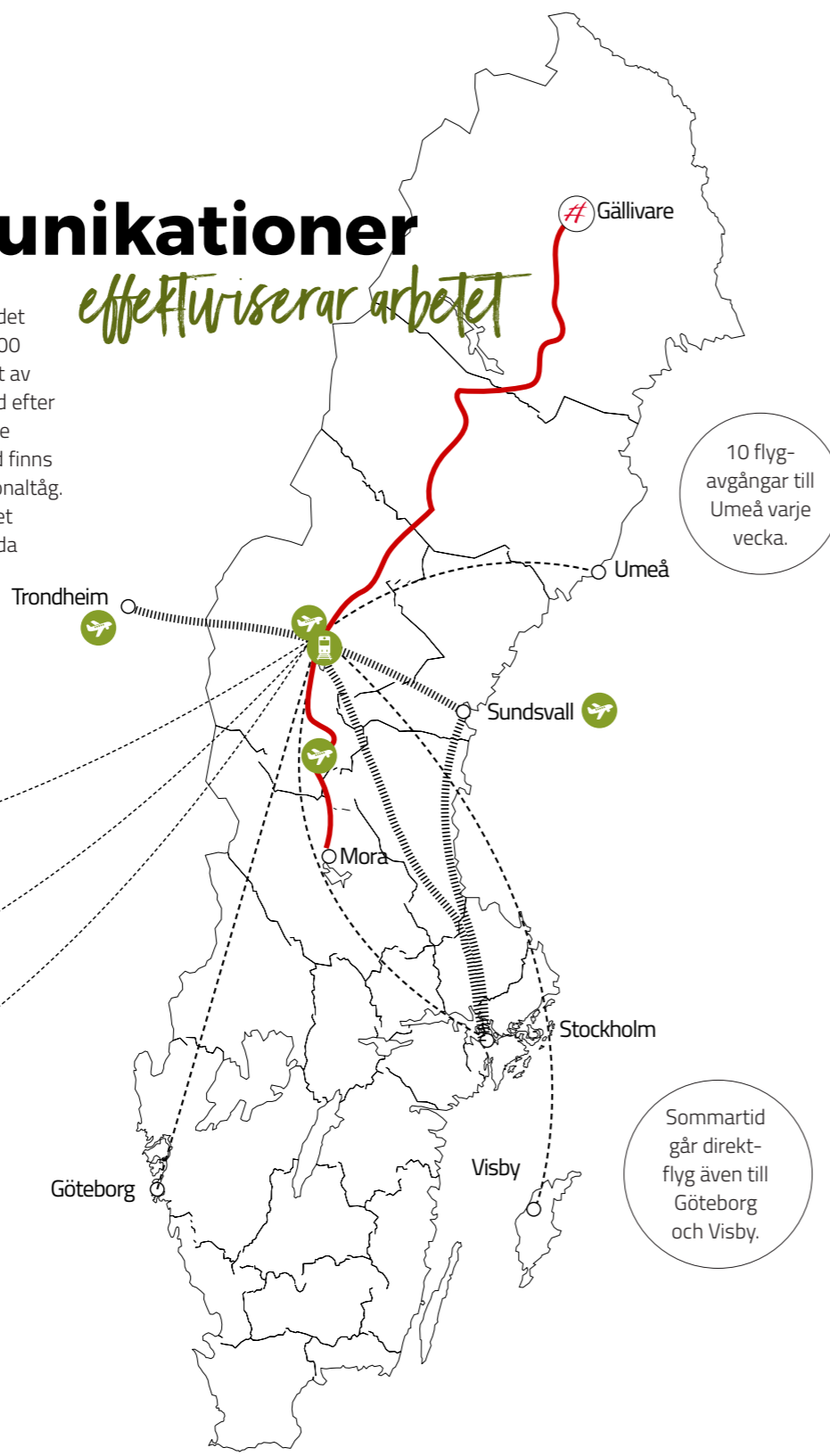
SAS och BRA
Här finns ett 60-tal avgångar till Arlanda och Bromma per vecka.

Med SAS till Stockholm Arlanda tar det 50 minuter.

Charterflyg till Bulgarien, Kreta, Mallorca, Gran Canaria, Rhodos, Kroatien.
Inkommande charter från England.

Sundsvall Airport
Sveg Härjedalen Airport
Værnes Airport

10 flyg-avgångar till Umeå varje vecka.

Sommartid går direktflyg även till Göteborg och Visby.

SJ och Norrtåg

Dagliga avgångar av både snabbtåg och regionaltåg till Stockholm, Sundsvall och Trondheim.

Med SJ snabbtåg till Stockholm tar det 5 h och avgångstiderna är ner tidig morgon, hem vid arbetsdagens slut.

Inlandsbanan

- en dragkraft som utvecklar inlandet

Hållbara och effektiva transportsystem är nödvändigt för tillväxten och här spelar Inlandsbanan en viktig roll. Bolaget som har sitt säte i Östersund verkar brett med både gods- och persontrafik samt jobbar för en regional utveckling. Inlandsbanan är en naturlig länk från vår region, framförallt för basnäringarna som skog- och gruvnäring samt besöksnäringen. Norrskog och Green Cargo är de mest frekventa användarna men även turisttrafiken är stor.

Under sommaren reser drygt 5 000 resenärer med Inlandsbanan och vintertid transporteras skidresenärer mellan Östersund och Mora. Kollektivtrafikresandet har mer än dubbats sedan starten 2012.

En livsstil som lockar

I en undersökning som Region Jämtland Härjedalen gjort svarar företagare att en av de största anledningarna till att de etablerar sig i regionen är livskvalitén och livsstilen. I Jämtland och Härjedalen har du alltid närhet till stad, skog, fjäll och sjöar vilket ger unika möjligheter till en hållbar livsstil. För dig som vill ha stadspuls finns Östersund som har alla storstads-kvaliteter i mindre format, plus närhet till allt vad naturen har att erbjuda. Staden är en av Sveriges café- och restaurangtätaste städer och här finns ett rikt och varierat kulturliv, universitet, kommunikationer och alla möjligheter för en aktiv livsstil. I regionen hittar du flera av Sveriges bästa skid- och fjällorter. Åre, Vemdalen, Funäsdalen, Bydalen och Lofsdalen är bara några exempel. Du kan bo avskilt i tätort eller mindre landsort med pendlingsavstånd till arbete och stad. Oavsett om du är ute efter hyresrätt, bostadsrätt, villa eller fritidshus så ligger priserna långt under storstaden.

För den friluftsentresserade

finns en uppsjö av aktiviteter och upplevelser året runt. Sommartid är det många som lockas av vandring, fiske, paddling, downhill mountainbiking, evenemang och sevärdheter. Om hösten kan du vandra i färgsprakande fjäll, plocka bär eller jaga. Vintertid finns skidanläggningar i världsklass, både för den alpina åkaren och för den som vill åka på längden. Skridskoisar, pimpling, skoterleder och pulkabackar, det går ingen nöd på jämtar och härjedalingar om vintern. Och när det börjar bli ljusare och solen åter börjar värma får du uppleva den femte årstiden; vårvintern, med lättklädd skidåkning och pimpeltävlingar i stekande sol.

Bo mer för pengarna i Jämtlands län

Bostadsrätt, cirkapris per m²:
 Stor-Stockholm: 59.000 kr
 Stor-Göteborg: 43.000 kr
Jämtlands län: 24.000 kr

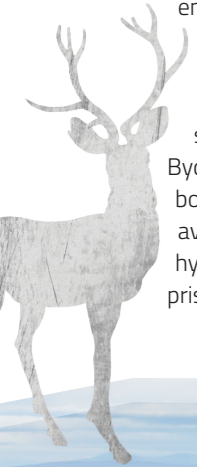

Villa, cirkapris per m²:
 Stor-Stockholm: 44.600 kr
 Stor-Göteborg: 34.900 kr
Jämtlands län: 17.000 kr

Fritidshus, cirkapris per m²:
 Stockholms län: 42.900 kr
 Västra Götalands län: 43.600 kr
Jämtlands län: 27.000 kr

Källa: Svensk mäklarstatistik 2017

Kultur är mångfald

Mångfalden i den jämtländska kulturen löper som en röd tråd genom kulturutbud och kreativa kulturföretag. Regionen är medlem i Unescos Creative Cities och med fokus på utveckling har vi sett bland annat den privata konsthallen Lat 63 växa fram och inom kort kommer vi att kunna besöka Nationalmuseum Jamtli med konst i världsklass.

Den samiska kulturen utvecklas genom Gaaltje- sydsamisk kulturcentrum och byggnadskulturen synliggör ett rikt kulturarv med gårdar, jaktstott och kyrkor blandat med modern arkitektur i tillväxtregionen. Teater, dans- och musikföreställningar lockar publik till länets alla scener där Vridscenen i Ragunda och Wilhelm Pettersson Bergers Sommarhagen på Frösön är välkända besöksmål. Känd design av till exempel Snö of Sweden blandas med de så välbesökta auktionerna och loppisarna ute i byarna.

När intresset för att spela instrument är större än kommunens utbud har den privata Jämtlands musikskola kommit till. Idag är var tionde företagare i länet är kopplad till kreativa och kulturella näringar med verksamhet som bidrar till mångfalden.

KULTUR I TIDIG ÅLDER

Läraryrket utser årligen Sveriges bästa musik- och kulturskolekommun. Jämtlandskommunen Ragunda är bäst i Sverige. När de fick utmärkelsen 2016 var det för tredje året i rad. Också Härjedalen, Strömsund och Åre finns med bland de 15 bästa i Sverige. Jamtli, som är Jämtland Härjedalens länsmuseum med ett levande historieland sommartid har genom åren prisats för sitt sätt att levandegöra både historien och kulturen. Jamtli har bland annat vunnit Barnens turistspris i Sverige, av DN blivit utsedd till en av Sveriges fem bästa temaparker samt korad av Expressen och Allt om resor till att ha en av Sveriges bästa julmarknader.

KULTUR, INTEGRATION OCH SPORT

Integrationsinsatser som "Hej Främling" och "The Rocking Pots" stärker banden mellan länsinnevånare och nyanlända och har fått nationellt erkännande för sin insats. Fotbollsklubben ÖFK tar laget till framgång och nya höjder i Europa League, främst kanske genom sin medvetna satsning på kultur.

S:T OLAVSLEDEN

Genom regionen går St. Olovsleden, där dåtidens pilgrimer och andra resenärer vandrade och red. Leden följer den vandring som Olav den helige genomförde med målet att kristna Norge. Längs leden följer storslagna vyer, berg och dalar under färden genom renars land. Du ser 5 000-åriga hällristningar och går på stigar vid forsande Indalsälven.

Idrott

skapar affärer

Östersunds kommun blev utsedd till årets elitidrottskommun 2017 av Sport & Affärer med motiveringen: "ÖFK är svensk fotbolls raket, vann svenska cupen och spelar snart i Europa. Simmaren Karl Forsman tog guld i Paralympics och skidåkaren Zebastian Modin vann både VM och totala världscupen. Johan Olsson, Jesper Tjäder, Isak Öhrström och Alexander Edler är andra Östersundare som hållit världsklass."

Under 2019 arrangerar Jämtland Härjedalen världsmästerskap i bland annat alpint och skidskytte. Världens ögon riktas mot en region som visar upp vacker vårvinternatur men framförallt aktivt entreprenörskap och gott värdskap. Det är inte för inte som man brukar prata om regionen som "Home of great events". Det är inte enbart i vinteridrott som regionen utmärker sig. I och med Östersunds fotbollsklubs intåg i allsvenskan och kvalet till Europa League har även Sveriges fotbollsögon riktats mot Jämtland Härjedalen. Många förundras och gläds med det norrländska lagets framgångar. Även i många andra idrotter visas framgångar, t.ex. har Enduro VM genomförts ett flertal gånger i Östersund.

World Championship Region (WCR) är ett gränsöverskridande nätverk, där näringsliv i samverkan med organisationer och offentlighet jobbar för att stärka hållbar tillväxt och utveckling i VM-regionen. Här anordnas kontinuerligt nätverksträffar där näringslivet skapar nya affärsmöjligheter.

ÅRE 2019

I februari 2019 går alpina VM i Åre. 11 guldmedaljörer ska koras och 120 000 besökare ska tas omhand. Tävlningarna beräknas ha 700 miljoner internationella TV-tittare.

2019 ÖSTERSUND

I mars 2019 kommer skidskytte-världen till Östersund. Här ska 12 guldmedaljörer till 120 000 åskådares jubel koras. Skidskytte-VM direktsänds i 35 TV-kanaler i 21 länder. Sammanlagt kommer ungefär 500 miljoner TV-tittare att följa tävlingarna.

DRAGHUNDS-VM 2018

Draghunds-VM innefattar en 4 dagars tävling med 250 deltagare, 25 nationer och 1500 hundar för att kora en världsmästare. Det geografiska läget med dess storlek, en engagerad kommun och näringsliv samt bra anläggning var några av de faktorer som gjorde att Sveg tog hem valet av plats för Draghunds-VM.

ÖFK

Östersunds fotbollsklubb har blivit kända i hela Sverige efter att på få år avancerat till högsta ligan och där tagit fina placeringar. Under 2017 har laget kvalat in som enda svenska lag till Europa League. Men kanske är det allt arbete utanför planen som gör att laget sticker ut. Deras kultursatsningar, ungdomssatsningar och näringslivssatsningar har alla bidragit till framgång. Idag finns bra affärsnätverk både i Jämtland Härjedalen och i Mälardalen.

Bostadsplats för skideliten

Längdskidåkarna Anna och Emil är mitt i sina karriärer. De har valt Östersund som sin hemort och förutom hård träning för att nå den absoluta toppen har de redan skapat ett företag som sätter Jämtland Härjedalen på kartan. Bland annat ordnar de varje sommar Sveriges största sommarskiskola för ungdomar som uppmärksammas i nationell TV.

Världens längsta skidtnunnel i ett berg

MidSweden 365 är världens längsta skidtnunnel i ett berg och invigdes 2017. Skidåkning är en unik upplevelse där banan sträcker sig djupt inne i berget med inomhusskidåkning och skidskytte i perfekta förhållande – året runt. Banan är kuperad och har två klassiska spår och ett skatespår. Även skidskyttet finns i bergets kammare med sex banor.

Sveriges Guldbys

Åsarna IK är kanske världens framgångsrikaste klubb inom längdskidåkning. Den jämtländska byn Åsarna kallas ibland Guldbyn på grund av de många OS- och VM-medaljerna. Namnet Guldbyn myntades efter olympiska vinterspelen 1988 i Calgary då 3 av 4 svenska längdskidåkare i herrarnas stafett kom från Åsarna IK. Den mest kände åkaren är Thomas Wassberg men även Johan Olsson samt Ida Ingmarsdotter och Emma Wikén har varit med och vunnit OS-guld. Svenska Dagbladets Bragdguld har tilldelats skidåkare från Åsarna vid 5 tillfällen.

ÅSARNA
GULDBYN

Zlatan

KÄNNER SIG VÄLKOMMEN I JÄMTLAND HÄRJEDALEN

Att Zlatan Ibrahimovic gärna spenderar tid i Jämtland är tidigare känt. Nu utvecklar han kärleken till länet.

Under vintrarna är det inte ovanligt att Zlatan Ibrahimovic åker till sin jaktstuga i Offerdalsfjällen eller villa med utsikt över Åredalen för att koppla av mellan säsongerna. I en intervju med tidningen Café utvecklar världsstjärnan, som bott i städer som Milano, Paris och Barcelona, varför han trivs så bra när han kommer till Jämtland.

– Jag försöker komma dit så ofta jag kan. Människorna i Jämtland har varit extremt välkomnande mot mig. De gör saker och tar beslut efter vad deras hjärta säger. Och de tycker inte att man kommer och tar deras land och så, säger han till Café.

När karriären är över säger Zlatan att han gärna bosätter sig närmare naturen än stadskärnan efter alla år i världsmetropolerna. Kanske blir det i Jämtland. Klart är i alla fall att Zlatan uppskattar det han får när han kommer dit.

– Skogen och myrmarken där uppe är helt magisk. Det är liksom flera kilometer mellan varje hus. Där får jag vara mig själv. Ingen känner igen mig i skogen. Sen gillar jag vintern mer än man kanske kan tro, säger han.

Källa: <http://www.cafe.se/zlatan-intervju/>

Dags för etablering

VILL DU STARTA FÖRETAG, UTVECKLA DIN VERKSAMHET ELLER SÖKER INVESTERINGSMÖJLIGHETER I JÄMTLAND HÄRJEDALEN?

Företag i Jämtland Härjedalen ska ha de bästa förutsättningarna för att lyckas. Av den anledningen har vi gått från tanke till handling och tagit fler viktiga initiativ med syfte att ge support både till dem som är på väg hit för att etablera sig, och även till alla redan befintliga företag.

För en etablering eller expansion krävs ett gediget beslutsunderlag och hjälp med det praktiska. Då vill vi gärna hjälpa till med vårt breda kontaktnät, våra tjänster och arenor för samarbeten.

Nedan har vi summerat en del av det erbjudande vi ger till er vid expansionstankar.

- NÄRINGSKARTLÄGGNING & MÅLGRUPPSDISKUSSION
- LOKALER & MARK
- FINANSIERING & STÖD
- TILLSTÅNDSÄRENDEN
- INFLYTTAR- & MEDFLYTTARSERVICE
- NÄTVERKANDE

2,5 %
lägre personalomsättning

I Jämtlands län i jämförelse med Stockholms län under 2015.

Regionala investeringsstöd

I Jämtland Härjedalen finns det möjlighet till företagsstöd för olika typer av investeringar. Stöd kan lämnas till företag som har en verksamhet med egen produktion av varor eller tjänster på ett fast verksamhetsställe i Region Jämtland Härjedalen och som har en större marknad än den lokala/regionala. Stöden är inriktade för investeringar i byggnader, anläggningar för stadigvarande bruk (ny-, om- och tillbyggnad) samt maskiner eller annan utrustning eller inventarier. Förutom detta kan stöd lämnas till immateriella satsningar och i vissa fall även till beräknade lönekostnader för arbetstillfällen som skapas till följd av en nyinvestering, främst personalintensiva tjänsteföretag. Det finns även innovationsstöd- och lån till utveckling av bland annat ny teknik. En utgångsnivå för bidrag är 25 procent men vissa stödformer kan lämnas på en nivå om 50 procent.

Det finns även möjligheter till riktade speciella utbildningsinsatser för personal från Arbetsförmedlingen. Länsstyrelsen i Jämtlands Län arbetar för en levande landsbygd och har stöd för att skapa fler sysselsättningar på landsbygden via landsbygdsprogrammet.

STÖDOMRÅDE	SMÅ FÖRETAG	MEDIUM FÖRETAG	STORA FÖRETAG
STÖDOMRÅDE A	UPP TILL 35 %	UPP TILL 25 %	UPP TILL 15 %
STÖDOMRÅDE B	UPP TILL 30 %	UPP TILL 20 %	UPP TILL 10 %

Ovan är maximalt stöd i procent för en godkänd investering.

KOSTNADSEFFEKTIVA LOKALER

I regionen finns flera starka aktörer inom fastighetssektorn. Diös, NP3, Rikshem och Kungleden för att nämna några satsar och utvecklar sitt bestånd. De bygger nytt och de investerar stora belopp, framförallt i Östersundsområdet. De tre gamla flottiljoråden är idag på god väg att vara väletablerade affärs- och bostadsområden, centrum utvecklas med nya butiker och Lillänge handelscentrum växer. I de starka turistområdena i Härjedalen, Berg och Åre är privata investerare starka och områdena växer för varje år utan någon skymt av tillbakagång. Tillsammans med fastighetsägarna hjälper vi gärna till med förslag att skräddarsy och effektivisera lokaler för att bäst passa ert ändamål.

1.000 kr per m² för lokaler med pendlingsavstånd till Östersund

1.400 kr per m² för äldre lokaler i centrala Östersund

1.900 kr per m² för AA-läge med topp standard i Östersund

3.500-5.000 kr per m² för AA-läge i Stockholm

Vi har samma grundservice – om än av lite olika omfattning – som erbjuds oavsett om det handlar om 80 nya jobb eller som när det gäller enstaka nya anställningar. Grunden är den erfarenhet, kompetens och kontaktnät som finns hos de näringslivskontor som sysslar med etableringsfrågor. Det handlar om att göra en strukturerad omvärldsbevakning, se rörelser på marknaden och inte minst om att identifiera och samverka med de aktörer och branscher som är viktigast för oss i Jämtland Härjedalen.

Vi finns till för Er och lovar ett stort engagemang!

Fredrik Blom
Manager
Business Region MidSweden
Telefon: 063-14 66 34
E-post: fredrik.blom@regionjh.se

Mikael Holmström
Näringslivsutvecklare
Härjedalens kommun
Telefon: 0680-161 68
E-post: mikael.holmstrom@harjedalen.se

Ville Welin
Näringsliv/landsbygdsutvecklare
Strömsunds kommun
Telefon: 0670-169 72
E-post: ville.welin@stromsund.se

Anders Englund
Näringslivschef
Bergs kommun
Telefon: 0687-164 01
E-post: anders.englund@berg.se

Anna-Carin Svedén
Näringslivschef
Krokoms kommun
Telefon: 0640-163 26
E-post: anna-carin.sveden@krokom.se

Martin Söderström
Tillväxtchef
Åre kommun
Telefon: 0647-162 43
E-post: martin.soderstrom@are.se

Anna Jensén Salomonsson
Avdelningschef tillväxtavdelningen
Bräcke kommun
Telefon: 0693-163 36
E-post: anna.jensen@bracke.se

Anna-Märta Johansson
Näringsliv/landsbygdsutvecklare
Ragunda kommun
Telefon: 0696-68 21 08
E-post: naringsliv@ragunda.se

Magnus Lindgren
Etableringschef
Östersunds kommun
Telefon: 063-14 37 01
E-post: magnus.lindgren@ostersund.se

www.businessregionmidsweden.se

Originalfoto:

Håkan Wike, Göran Strand, Sandra Lee Pettersson, Tina Stafrén, Tommy Andersson, Mats Almlöf, Anna B-Åkerblom, Nina Wenker, Martin Olsson, Gösta Fries, Nisse Schmidt, Niklas Andersson, Ole Rönning Kristiansson, Jann Lipka, Anna Rex, Mostphotos och AdobeStock.

Formgivning och bildmontage: VY Grafisk Design

